

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/286/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220203917
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1220203917.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. K., nar. XX.X.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - V. X., nar. X.XX.XXXX, bytom B. XX, B., zastúpená: Advokátska kancelária Záhradníková.SK, s.r.o., so sídlom Štefanovičova 12, Bratislava, IČO: 50 187 309, a otec - F. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom P. 4, B., zastúpený: JUDr. Michaela Kajabová, advokátka so sídlom Budovateľská 2, Bratislava, IČO: 42 257 310, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 5.8.2020, č.k. 11P/90/2020-22, jednomyseľne takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

V napadnutom uznesení súd prvej inštancie rozhodol, že:

- otec je oprávnený predbežne sa stretávať s maloletou F. K., nar. XX.X.XXXX každý kalendárny týždeň v utorok od 16.00 hod. do 20.00 hod., každý páry kalendárny týždeň v sobotu od 9.00 hod. do 20.00 hod. a každý nepáry kalendárny týždeň v nedeľu od 9.00 hod. do 20.00 hod. s tým, že otec si maloletú prevezme v mieste bydliska matky a na tom istom mieste maloletú matke včas a riadne odovzdá; a matka je povinná maloletú na styk riadne pripraviť,
- vo zvyšku návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol,
- deklaroval, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 324 ods. 3, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1, § 331 ods. 1, § 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“), § 1, § 2 ods. 1, § 363 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“), čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa a vecne tým, že po vyhodnotení zistených okolností dospel k záveru o nevyhnutnosti nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bude dočasne upravený styk otca s maloletou. Z otcom podaného návrhu považoval za zrejmé, že rodičia nie sú manželmi, nežijú v spoločnej domácnosti a nie sú schopní dospieť k dohode ohľadom rozsahu styku otca s maloletou, pričom otcovi je podľa jeho tvrdení zo strany matky kontakt s maloletou neprimerane zužovaný na niekoľko hodín počas párnej soboty. Preto pokladal za potrebné zastabilizovať práva a povinnosti rodičov vo vzťahu k styku otca s maloletou. Mal za to, že obmedzovanie styku otca s maloletou môže postupne viesť k pretrhnutiu ich citových väzieb, pričom pre zdravý vývin maloletej a pre jej celkový rozvoj je nutné zabezpečiť jej styk s oboma rodičmi. Rozsah stretávania sa otca s maloletou určil každý kalendárny víkend, a to striedavo v sobotu a v nedeľu, bez prespatia maloletej u otca, avšak so stretávaním sa aj v priebehu každého kalendárneho týždňa v utorok v súlade s návrhom otca. Pri svojom rozhodnutí vychádzal zo skutočnosti, že maloletá prespatie u otca nateraz odmieta, nie je naň dostatočne pripravená a zjavne ešte potrebuje čas a priestor na to, aby sa

zvládla adaptovať na novú situáciu postupnými krokmi, čo potvrdili obidvaja rodičia ako aj občianske združenie TENENET o.z., v ktorom sa rodičia podrobujú poradenstvu tak, ako sa dohodli na pojednávaní uskutočnenom dňa 28.5.2020 vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej vedenej na Okresnom súde Bratislava II, pod sp.zn. 11P/115/2020. Súd prvej inštancie poukázal tiež na správu TENENET o.z., v zmysle ktorej došlo k pokroku oproti pôvodnej situácii, keď maloletá začala otca navštevovať okrem soboty aj v nedeľu s tým, že ich vzťah je nevyhnutné posilňovať postupnými krokmi. Bol toho názoru, že v aktuálnom veku maloletej, s ohľadom na jej špecifické potreby ako dieťaťa trpiaceho Aspergerovým syndrómom, je za účelom budovania jej vzťahu s otcom potrebné realizovať ich stretnutia častejšie a v pravidelných intervaloch, hoci celkovo v menšom rozsahu, ako žiadal otec, ktorého návrh vo zvyšnej časti zamietol. Upozornil, že neodkladným opatrením nariadená úprava styku je len dočasnou úpravou zabezpečujúcou zachovanie kontaktu otca s dieťaťom, pričom rodičia si môžu rozsah a podmienky realizácie styku dieťaťa s otcom dohodnúť aj nad rámec neodkladného opatrenia s ohľadom na aktuálne potreby a režim dieťaťa, možnosti rodičov a priebeh posilňovania vzťahu otca s maloletou postupnými krokmi v rámci poradenstva v TENENET o.z. Zdôraznil, že optimálny rozsah styku vhodný pre maloletú bude možné ustáliť až po vykonaní dokazovania vo veci samej, a to aj podľa výsledkov prebiehajúceho poradenstva.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 C.m.p.

4. Proti výroku uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým otca oprávnil predbežne sa stretávať s maloletou, podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletej namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mala za to, že v zmysle súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania sa styk otca s maloletou rozšíril z pôvodného rozsahu každú druhú sobotu na aktuálny rozsah každý druhý týždeň v sobotu aj v nedeľu, ktorú skutočnosť potvrdzuje aj súdom prvej inštancie vyžiadaná správa TENENET o.z. zo dňa 31.7.2020. Vyjadrila presvedčenie, že pokračovaním v spolupráci s TENENET o.z. bude možné styk otca s maloletou ďalej rozšíriť aj na stretávanie počas pracovného týždňa popoludní, avšak v súčasnosti na to maloletá ešte nie je pripravená. Tvrdenia otca, že malo z jej strany dochádzať k obmedzovaniu jeho styku s maloletou iba na sobotu označila za nepravdivé, a to aj s poukazom na správu TENENET o.z. Súdu prvej inštancie tiež vytkla, že namiesto doposiaľ realizovaného styku otca s maloletou v sobotu a v nedeľu v rovnakom týždni, ktorý vyplýval z kontextu správy TENENET o.z. ako aj z jej e-mailu adresovanému súdu prvej inštancie zo dňa 22.7.2020, upravil ich styk striedavo jeden týždeň v sobotu a druhý týždeň v nedeľu, čo znamená ďalší zásah do režimu maloletej. Poukázala na skutočnosť, že otec ani v súčasnosti nevyužíva všetky dohodnuté termíny stretnutí s maloletou, na stretnutia pravidelne mešká pol hodiny až jeden a pol hodiny a svoje meškanie jej oznamuje iba niekoľko minút pred plánovaným príchodom, čo maloletej nestačí na prípravu. Bola toho názoru, že otec, ktorý si v súčasnosti často nestíha prísť po maloletú ani o 11.00 hod., si po ňu ráno o 9.00 hod. chodiť nebude. Zdôraznila, že otec sa uvedeným spôsobom správa dlhodobo, čo majú preukazovať jeho správy otca pripojené k odvolaniu. Uviedla, že otec sa jej po doručení neodkladného opatrenia takmer týždeň neozval, ďalší víkend si po maloletú prišiel podľa ich pôvodnej dohody v sobotu o 11.00 a v nedeľu s polhodinovým meškaním o 13.30 hod., a následne ju dňa 16. 8.2020 požiadal, aby sa začali riadiť neodkladným opatrením. V predmetnej veci podľa jej mienky nie je daný žiadny dôvod na úpravu pomerov maloletej formou neodkladného opatrenia, keď tejto aktuálne nehrozí žiadna ujma, a teda neexistuje ani potreba bezodkladnej úpravy jej pomerov. Mala za to, že nariadením neodkladného opatrenia tak, ako ho navrhol otec, môže dôjsť k opätovnému narušeniu režimu maloletej, ktorý sa práve nastavuje. Prízvukovala, že samotný súd prvej inštancie odôvodnil nariadenie neodkladného opatrenie potrebou zabezpečiť zachovanie kontaktu otca s maloletou, ktorý sa však už v zásade realizuje v súdom prvej inštancie nariadenom rozsahu s výnimkou styku počas pracovného týždňa. Matka navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti napadnutej odvolaním zmenil tak, že návrh otca zamietne, alternatívne aby uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že upraví styk otca s maloletou každý páry kalendárny týždeň v sobotu od 11.00 hod. do 19.00 hod. a v nedeľu od 13.00 hod. do 18.00 hod.

5. Dňa 3.9.2020 matka doručila súdu prvej inštancie písomné podanie, v ktorom s poukazom na pripojenú SMS komunikáciu oznámila, že otec ruší stretnutia s maloletou a bezdôvodne žiada, aby sa maloletá pred stretnutím s ním podrobila testu na COVID-19, na čo však podľa pediatričky maloletej nie je dôvod.

6. Otec ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

7. Dňa 19.10.2020 bolo Krajskému súdu v Bratislava na základe žiadosti o súčinnosť doručené vyjadrenie TENENET o.z. o priebehu spolupráce s rodičmi od poslednej správy o spolupráci zo dňa 31.7.2020, podľa ktorého sa s rodičmi venovali novým termínom stretávania sa otca s maloletou na základe nariadeného neodkladného opatrenia. Stretnutia otca s maloletou sa uskutočňovali cez víkend, avšak v utorok maloletá odmietala tráviť čas s otcom. S rodičmi sa preto venovali spôsobom motivovania dieťa k stretávaniu sa s otcom aj počas týždňa a zároveň neustále mapovali ich vzťah. Stretnutia otca s maloletou boli prerušené v období, keď bola maloletá chorá. Dňa 9.10.2020 sa uskutočnilo spoločné stretnutie s rodičmi, na ktorom obaja napriek odlišným predstavám súhlasili s tým, že sa budú venovať rodičovskej dohode a hľadať vhodný kompromis styku dieťaťa s otcom, ktorý bude v najlepšom záujme dieťaťa. S rodičmi sa dohodli, že v budúcej spolupráci sa budú venovať rodičovskej dohode a mapovať styk dieťaťa s otcom na spoločných stretnutiach. Podľa informácií TENENET o.z. od obidvoch rodičov sa stretnutia otca s maloletou uskutočňovali cez víkend a neskôr došlo k ich stretnutiu aj v utorok 13.10.2020, pričom počas nasledujúceho víkendu a otec sa s maloletou stretol len v jeden deň z víkendu v súlade s vydaným uznesením.

8. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 C.m.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 C.m.p. a dospel k záveru, že odvolaniu matky nie je možné vyhovieť. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa stotožnil tak s výkladom inštitútu neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie, ako aj s jeho aplikáciou v prejednávanej veci, majúc za to, že podmienky na dočasnú úpravu pomerov účastníkov splnené boli.

9. Ako prvoradé konštatuje, že pre aplikáciu inštitútu neodkladného opatrenia sa vždy vyžaduje naliehavosť neodkladnej úpravy, ktorá musí byť osvedčená. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, musí súd skúmať naplnenie formálnych a vecných predpokladov uvedených v ust. § 324 a nasl. C.s.p. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 C.m.p.) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Prvoradou a zásadnou úlohou súdu vo všetkých konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloletých je ochrana oprávnených záujmov maloletého dieťaťa, ktorá vždy nemusí byť v súlade s vôľou jeho rodičov. Súd musí zabrániť zneužitiu tohto svojím významom osobitného procesného inštitútu presadzovaním osobných zámerov rodičov, riešením ich vzťahových problémov a dosiahnutím výhodnejšieho postavenia jedného z rodičov v meritórnom konaní.

10. Právo styku rodiča je špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností vznikajúce (o.i.) aj v dôsledku ukončenia partnerského vzťahu rodičov maloletého dieťaťa za stavu, kedy nie je o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov rozhodnuté a rodičia nie sú schopní dospieť k zhode v otázke styku rodiča nevykonávajúceho faktickú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Základným pravidlom, z ktorého by sa malo vychádzať je, že každý z rodičov má zásadné právo tráviť s dieťaťom jeho voľný čas úplne rovnocenne, s primeraným zohľadnením veku, vývinových možností a potrieb, zdravotného stavu, citových väzieb a skutočností, v akej miere a akým spôsobom obaja rodičia doposiaľ zabezpečovali starostlivosť o maloleté dieťa.

11. V prejednávanom prípade je obsahom spisu osvedčené, že rodičia maloletej od roku 2016 nežijú v spoločnej domácnosti a o maloletú sa osobne stará matka. Otec z dôvodu nezhôd s matkou týkajúcich sa jeho stretávania s maloletou podal dňa 29.7.2019 návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, vedený na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 11P/115/2019, pričom k rozhodnutiu vo veci samej doposiaľ nedošlo. Následne na pojednávaní vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej uskutočnenom dňa 28.5.2020 obidvaja rodičia súhlasili s tým, že sa začnú podrobovať poradenstvu a budú aktívne spolupracovať s TENENET o.z. Zo správy TENENET o.z. vypracovanej na žiadosť súdu prvej inštancie dňa 31.7.2020 je zrejmé, že medzi rodičmi došlo k nastaveniu pravidiel komunikácie, na ktorých je ešte potrebné pracovať, pričom k spolupráci rodičia pristupovali aktívne. Pre nezhody vo viacerých oblastiach títo ale neboli schopní dospieť k rodičovskej dohode. Z predmetnej správy tiež vyplýva, že vzťah maloletej s otcom je dobrý, avšak ich styk počas víkendu aj s prespatím sa napriek pokusom rodičov doposiaľ nepodarilo uskutočniť. Napriek tomu došlo

k pokroku vo frekvencii ich stretávania v tom smere, že maloletá začala otca navštevovať okrem soboty aj v nedeľu.

12. Odvolací súd, vychádzajúc zo skutočností vyplývajúcich z obsahu spisu, sa zhoduje s názorom súdu prvej inštancie v tom, že je v záujme maloletej do rozhodnutia vo veci samej zastabilizovať jej pomery vydaním autoritatívneho súdneho rozhodnutia. Odvolací súd sa nemohol stotožniť s odvolacou námietkou matky, že v danom prípade neboli splnené podmienky na úpravu pomerov maloletej formou neodkladného opatrenia, a to vzhľadom na už uskutočňovaný kontakt otca s maloletou v nariadenom rozsahu s výnimkou ich styku počas pracovného týždňa. Hoci matka popiera tvrdenia otca o obmedzovaní jeho styku s maloletou z jej strany, je aj s poukazom na správy predložené TENENET o.z. zrejme rozdielnosť predstáv rodičov o rozsahu styku otca s maloletou, ako aj ich dlhodobá neschopnosť dospieť ohľadom tejto otázky k dohode. Pokiaľ matka súdu prvej inštancii vytkla, že tento zasiahol do režimu maloletej, keď namiesto doposiaľ realizovaného styku otca s maloletou v sobotu a v nedeľu v rovnakom týždni určil ich styk striedavo jeden týždeň v sobotu a druhý týždeň v nedeľu, z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejme, že účelom takejto úpravy je zabezpečenie častejšieho stretávania sa otca s maloletou v menšom rozsahu a s ohľadom na jej špecifické potreby ako dieťaťa trpiaceho Aspergerovým syndrómom. Odvolací súd v tejto súvislosti zároveň poukazuje na skutočnosť vyplývajúcu z aktuálnej správy TENENET o.z. zo dňa 19.10.2020 (vyžiadanej si odvolacím súdom), že rodičom sa medzičasom podarilo pristúpiť k realizácii styku maloletej s otcom v súlade s napadnutým uznesením. Na tomto mieste je tiež potrebné podotknúť, že nariadené neodkladné opatrenie predstavuje iba základný rámec pre realizáciu styku otca s maloletou zabezpečujúci zachovanie citových väzieb medzi nimi, ktorý ale nevyklučuje, aby sa rodičia s ohľadom na potreby maloletej, resp. po prípadnom dosiahnutí pokroku v spolupráci s TENENET o.z., od určeného rozsahu styku otca s maloletým dieťaťom po vzájomnej dohode odchyľili. Odvolací súd po zvážení všetkých zistených skutočností dospel rovnako ako súd prvej inštancie k záveru, že v predmetnej veci bola s poukazom na najlepší záujem maloletej naplnená potreba neodkladného zásahu do pomerov účastníkov vo forme dočasnej úpravy styku otca s maloletou a takisto sa stotožnil aj s určeným rozsahom tohto styku.

13. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne a právne správne podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 C.m.p.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).